

Akademie múzických umění v Praze, Televizní a filmová fakulta, Teorie filmové a multimediální tvorby

Oponentský posudok dizertačnej práce

Názov práce: **Současná praxe nezávislé autorské animace v orální historii autorek působících v New Yorku a Praze**

Poslucháčka: **Mgr. Eliška Děcká**

Oponentka: **Doc. Ivana Laučíková, ArtD.**

Teoretickú prácu Elišky Děckej sledujem dlhšiu dobu. V roku 2011 som bola oponentkou jej diplomovej práce **Autobiografičnosť v díle režisérek českého animovaného filmu** a môžem konštatovať, že autorka odvtedy konzistentne sleduje jednu líniu: zameriava sa na oblasť nezávislého animovaného filmu a mapuje jeho stav zvnútra komunity. Na rozdiel od diplomovej práce, v ktorej skúmala nezávislú animačnú scénu prostredníctvom konkrétneho tematického motívu diel (autobiografickosť), v prípade dizertačnej práce si vymedzuje cieľ oveľa širšie, rozhodla sa mapovať **prax** nezávislej autorskej animácie, čím rozumiem produkčný a distribučný kontext tvorby.

Svoju bádateľskú metódu stavia na niekoľkých pilieroch:

- a) *skúma menšinový, okrajový fenomén (nezávislá animačná scéna),*
- b) *skúma ho metódou orálnej histórie,*
- c) *uplatňuje pri tom isté prvky genderových štúdií,*
- d) *prepája teoretické skúmanie s poznatkami z praxe,*
- e) *namiesto exaktných definícií využíva tzv. princíp slabej klasifikácie.*

Děcká nemá úmysel vytvárať faktografickú príručku o fungovaní systému, ale vydáva sa cestou subjektívneho mapovania teritória cez osobné rozhovory. Pokrýva širokú škálu čiastkových oblastí, o ktorých píše najmä civilným jazykom citovaných respondentiek a prezentuje ich názorový prienik, konsenzus. Porovnávaním napohľad vzdialených svetov Prahy a New Yorku vyvstávajú rozdiely, ktoré upozorňujú na možné riešenia nefunkčných častí systémov na oboch miestach.

Napriek tomu, že v popise metodológie autorka obhajuje svoju voľbu postaviť výskum výlučne na zdrojoch získaných prostredníctvom orálnej histórie, dovoľm si vzniesť voči tejto

voľbe námietku. Prideliť metóde orálnej histórie výlučné postavenie nepovažujem za prínosné. Prístup na prvý pohľad evokuje skôr novinársku, a nie akademickú prax: viesť rozhovory a len na ich základe modelovať terén problému. Argumentácii chýba exaktná, referenčná rovina. Plastickosť a hĺbka práce by získala nový rozmer, pokiaľ by boli získané výstupy zasadené do širšieho – možno faktografického, možno kvalitatívneho (v zmysle tvorby) – kontextu. Výsledok teraz ponúka pomerne komplexný, avšak veľmi subjektívny, a preto diskutabilný obraz skúmaného fenoménu.

Ako príslušníčka komunity nezávislých animátoriek môžem potvrdiť, že načrtnutý obraz animačného prostredia zodpovedá realite, áno, respondentky presne popisujú mnou žitú realitu. Avšak zároveň dodávam, že práca neprinesla žiadne zásadné zistenia alebo závery, ktoré by nám vo vnútri komunity neboli zrejmé. Tým, že sa skúsenosti nedostávajú do konfrontácie s novým referenčným rámcom, zostávajú len tým, čím boli doposiaľ – súpisom našich skúseností. Text je teda konzerváciou vnútro-odborovej komunikácie bez pridanej hodnoty, resp. len s (pre nás, animátorov) málo zásadnými výstupmi.

Naopak, text považujem za zásadný pre pozorovateľov zvonku komunity, pre historikov či teoretikov filmu: totiž ak ho vnímame z historiografického hľadiska ako živé zachytenie stavu filmárskej scény v aktuálnom čase, trefný dobový záznam s cennými informáciami priamo od zdroja. Pridanou hodnotou je najmä fakt, že necháva prehovoriť marginalizovanú oblasť kinematografie, perifériu, ktorá za iných okolností nedostáva žiaden priestor. Dďaka sa dlhoročným zberom materiálu podarilo zhromaždiť úctyhodný materiál, ktorý ilustruje prax v geografickej šírke (Praha – New York), aj v širšom časovom horizonte. V tomto kontexte hodnotíme prácu ako výnimočnú.

Predložená práca spĺňa formálne akademické kritériá. Má dostatočný rozsah, gramatickú, štylistickú aj formálnu úpravu, dobre narába s citovanými zdrojmi. Má jasnú štruktúru, stanovené ciele, vyčerpávajúco pomenovanú metodiku a jej uplatnením napĺňa stanovené ciele. Vyššie som vzniesla výhrady k zvolenej metóde a teda i záverom, ku ktorým dospela a navrhujem, aby sa k nim autorka v obhajobe vyjadrila.

Prácu navrhujem pripustiť k obhajobe.

Doc. Ivana Laučíková, ArtD.

Banská Štiavnica, 6. 10. 2017